N°. 314. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 30 MEI.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Hoe deze Kamer organieke wetten maakt.

Het orgaan van den Minister van Justitie — de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* — heeft, wegens de aanneming der armenwet, den lof der Kamer hemelhoog verkondigd. »De Tweede Kamer« — aldus luidt die lof — »heeft eene organieke wet in het leven geroepen, »waartoe het vorige Ministerie twee vergeefsche pogingen, »de *vorige Tweede Kamer* twee vruchtelooze zittingen »had besteed.«

Reeds hebben wij, in algemeene trekken, aangetoond, dat, inderdaad, de meerderheid *dezer* Kamer in staat is om te doen, *waartoe geene andere meerderheid ooit in staat was.*

Wij zijn onzen lezers daarvan eenig bewijs schuldig, en wij zullen het ditmaal geven.

Art. 66 der armenwet stelde het beginsel vast, dat de kosten, voortvloeijende uit de plaatsing en verzorging van bedelaars in gestichten, zullen moeten betaald worden door de gemeente, waar zij domicilie van onderstand hebben.

Wij treden, op dit oogenblik, volstrekt niet in eene beoordeeling of dit beginsel goed of niet goed is; wat we aan te toonen hebben, is hoe de meerderheid dezer Kamer organieke wetten maakt.

De heer SCHUURBECQE BOEIJE was de eerste, die bezwaar had tegen dit artikel; omdat hij de kosten wilde gebragt hebben ten laste van het Rijk en niet ten laste van de gemeente. Het was vooral de heer DE MAN, die dat bezwaar helder uiteenzette en tot de verwerping van art. 66 aanleiding gaf. Hij zeide:

De Minister beroept zich op dat wat bestaat, maar omdat het bestaat, is het nog geen regt.

De kosten, voortvloeijende uit de plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten, ten laste van de bijzondere gemeenten te brengen, acht ik in strijd met alle beginselen van regt. Het zijn gevolgen van regterlijke gewijsden. Men heeft gezegd, dat de gemeenten op die wijze, wanneer die kosten ten haren laste werden gebragt, er beter voor zouden zorgen om de bedelarij te weren; al ware dit zoo, dan kan het nog niet goed maken eene omkeering van alle begrippen van regt; maar hoe dan wanneer de bedelarij plaats heeft in eene andere gemeente dan die waar het domicilie van onderstand des bedelaars gevestigd is; daar zal de bedelaar gevangen en veroordeeld worden, en desniettemin worden de kosten van zijn onderhoud gebragt ten laste van de gemeente, waar het domicilie van onderstand is, en die geheel en al onschuldig is aan het gepleegd delict. Ik geloof, dat het noodig is dat er ten dezen aanzien verandering kome: de Minister heeft zich ook beroepen op de tractementen van de commissarissen van politie, die door de gemeenten worden betaald. Ook dit beschouw ik als verkeerd; maar nu het eenmaal in de wet is opgenomen, zie ik daarin nog geen grond om verder op dien weg voort te gaan, dien ik onbillijk acht. Ik zal tegen dit artikel stemmen.

Met 37 tegen 28 stemmen *verwierp* de Kamer op dit advies art. 66. Wat besliste zij door dit votum? Dat de kosten van verzorging van bedelaars moesten komen ten laste van het rijk. Op welken grond werd dit beslist? *Niet* omdat sommige behoeftige gemeenten die kosten niet konden dragen; maar omdat het bekostigen door de gemeente, als beginsel, de bedelarij zou doen vermeerderen, en het bekostigen door den Staat dit kwaad krachtig zou doen tegen gaan.

De regering vraagt, na de verwerping, uitstel tot den volgenden dag, om een artikel voor te dragen, overeenkomstig het verlangen der Kamer. En wat stelt zij den volgenden dag voor? Juist *hetzelfde artikel* dat verworpen was, maar voegde er de, gansch ongevergde en door niemand verlangde bepaling bij, dat de gemeente, die onvermogend is, in het dragen van de kosten door de provincie en het rijk zal worden bijgestaan!!

Te vergeefs toonde de heer SLOET aan, dat de Regering, eigenlijk vergde, dat de Kamer terug zou nemen wat zij gister had beslist, en dat — deed de Kamer zulks — zij den schijn op zich zou laden, van niet te weten wat zij wilde; te vergeefs bewees de heer DE MAN zeer duidelijk, dat de Kamer een beginsel had uitgemaakt, namelijk »dat de gevolgen van eene regterlijke »uitspraak niet mogten gebragt worden ten laste der »gemeenten:« de meerderheid, die den 22sten Mei art. [illegible] dat artikel, in beginsel geheel onveranderd, aan!!

Het is bijkans ongeloofljk, en toch is het zoo en niet anders geschied. Dat onze lezers beide artikelen slechts vergelijken.

Verworpen art. 66.	*Aangenomen* art. 66.
De kosten, voortvloeijende uit de plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten, van bedelaars en landloopers, krachtens de bepalingen van het Wetboek van Strafregt, en van hunne kinderen, die niet van de ouders kunnen worden gescheiden *worden voldaan uit de fondsen der burgerlijke gemeente, waar zij domicilie van onderstand hebben, en indien deze niet is te vinden door het Rijk.*	De kosten, voortvloeijende uit de plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten, van bedelaars en landloopers, krachtens de bepalingen van het Wetboek van Strafregt, en van hunne kinderen, die niet van de ouders kunnen worden gescheiden, *worden voldaan uit de fondsen der burgerlijke gemeente, waar zij domicilie van onderstand hebben en indien deze niet is te vinden door het Rijk.*
	Indien de gemeente door Ons, na verhoor van Gedeputeerde Staten, verklaard wordt onvermogend te zijn, die kosten geheel te dragen, wordt, in hetgeen hare krachten te boven gaat, door de provincie en het Rijk elk voor de helft voorzien.
De kosten van verpleging van bedelaars en landloopers, die na het eindigen der hun opgelegde gevangenisstraf, naar de bedelaarsgestichten gebragt of teruggebragt moeten worden, tot op het tijdstip der overbrenging en die der overbrenging zelve, zijn ten laste van het Rijk.	De kosten van verpleging van bedelaars en landloopers, die na het eindigen der hun opgelegde gevangenisstraf, naar de bedelaarsgestichten gebragt of teruggebragt moeten worden, tot op het tijdstip der overbrenging en die der overbrenging zelve, zijn ten laste van het Rijk.

Wanneer een Minister over een zoo gewillig »aaneengesloten getal stemmen« kan beschikken, dat het zich haast, om den volgenden dag te vernietigen het geringste bewijs van onafhankelijkheid, dat het den vorigen zich verstoutte te leveren — dan valt het gemakkelijk zoodanigen Minister een triumflied toe te zingen over *zijne* zegepraal, die het gevolg is van de zwakheid van anderen.

En wanneer men eene meerderheid der Kamer, op die wijze hare waardigheid en zelfstandigheid ziet uit het oog verliezen, dan kan het niemand verwonderen, dat zij eene organieke wet op eene wijze tot stand weet te brengen, *waarvoor elke vorige Kamer met regt is teruggedeinsd.*

De heer DE KEMPENAER zeide, in de zitting van 11 Mei:

»Maar, zegt men, er zijn onderscheidene armen, die tot geene gezindheid behooren, en deze moet de Staat zich dan toch wel aantrekken. Ik zal niet vragen wie is er de oorzaak van, dat er zoo velen zijn, die tot geene gezindheid behooren; maar wel: wie heeft er toe medegewerkt. En dan meen ik te mogen antwoorden: hij, die algemeene armbesturen in het leven heeft geroepen. In die mindere klassen wordt niet zelden een dierlijk leven geleid, aan den geest wordt weinig gedacht, tenzij er *aandrang* kome. *Eigenbelang regeert.* Voor stoffelijke behoeften wordt voldoening gezocht. Waar geen voordeel uit kan worden geput, dat wordt niet behartigd. Welnu, wanneer voor de behoeftigen onder die klasse, ook zonder dat zij zich met eenige godsdienst hebben ingelaten, ook zonder dat zij zich aan eenige godsdienstige gezindheid hebben aangesloten, ondersteuning te verkrijgen is van den Staat, dan zullen zij zich om dat geestelijke niet bekommeren, daaraan geen tijd, geen hoofdbreken bestreden; zij zullen zich blijven bewegen in hunnen stoffelijken kring en de aansluiting aan eene gemeente verwaarloozen. Maar maak hun bekend, dat zij in geen geval verzorging van den Staat kunnen verkrijgen, dat zij, om die te kunnen verwerven, zich tot de eene of andere gezindheid moeten begeven, om daarin opgenomen te worden; en dat zij, om daartoe te geraken, kosteloos kunnen worden onderwezen en opgeleid; en dan zult gij, straf schijnende, inderdaad weldadig handelen; want gij zult een prikkel hebben gegeven, om zich uit een dierlijk leven te verheffen, en onstoffelijk gewin te verkrijgen.«

Maar die rede is verminkt in het *Bijblad*, waaruit wij haar getrokken hebben, verschenen. Er was toch een lid, dat veel spreekt en gegronde reden scheen te hebben, om den heer DE KEMPENAER wederkeerig op zijne plaats te zetten, dat de volgende aanmerking maakte:

»Men heeft tot aandrang, dat het heilzaam zou werken, als alle armverzorging van overheidswege ter zijde wird gesteld, ook dit gezegd, dat het getal van belijders der godsdienst daardoor zou vermeerderen. Men heeft de woorden gebezigd: *Dwingt ze om in te gaan!* Dat zeggen heeft een vreemden indruk op mij gemaakt. *Ik vroeg mij af: is dat geen gewetensdwang?* Is dat te rijmen met het artikel van de Grondwet hetwelk zegt: »Ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid?« Zijn de gezindheden met belijders gediend, die om zulke redenen tot een kerkgenootschap toetreden?«

»Ik weet, het hart van den geachten redenaar, die dat woord gesproken heeft, heeft dit niet bedoeld: het strijdt ten eenenmale met de beginselen, die hij voorstaat en altijd heeft verkondigd. Maar desniettemin, ik moet het verklaren, ik kon die stelling niet onwedersproken laten voorbijgaan. *Zij schept huichelaars en die kunnen door niemand worden gewild.* Ik wil wel verklaren: de socialist, die met overtuiging te werk gaat, staat in mijne schatting oneindig hooger dan de hypocrist, die, om bedeeling te erlangen, tot een kerkgenootschap toetreedt.«

De heer DE KEMPENAER heeft zich op eene hoogst opmerkelijke wijze trachten te verdedigen, toen hij voor de derde maal het woord vroeg en verkreeg:

»Voor dat ik eindig, ben ik genoodzaakt iets te zeggen omtrent eenige woorden, vroeger door mij gebezigd. En dat wel, omdat ik gisteren avond in handen krijgende de redevoering, die ik eergisteren had uitgesproken, daarin enkele woorden, door mij gebruikt miste, *waarover de vlugge pen onzer snelschrijvers schijnt te zijn heengesprongen*, (??) woorden, die ernstige afkeuring hebben gevonden: zij zijn deze: »Dwingt ze om in te gaan.« Die woorden zijn mij ten kwade geduid. Ik heb ze niet teruggenomen. Ik herhaal ze. Zij zijn niet van mij afkomstig. Hij, die ze uitsprak, heeft mijne verdediging niet noodig. Zoodra hij, die ze euvel duidde, zich zal hebben herinnerd, van wien zij afkomstig zijn, zal hij zich met eerbied buigen. Ik bragt die woorden van het geestelijk op het staatkundig terrein over; omdat ik het voor staatkundige wijsheid houde de menschen te neme zoo als ze zijn, en ook hunne eigene zwakheden en gebreken te bezigen, om hen te nopen, te bewegen, te dringen tot het goede en tot hetgeen hem zelven heil moet aanbrengen.«

»Dat is in mijn oog ware staatkundige wijsheid. Ik wensch hen, die om onderscheidene redenen geen belang stellen in hetgeen allezins belangstelling verdient, door hun eigen belang te nopen, om dien weg in te slaan, die, behalve stoffelijk ook onstoffelijk geluk kan aanbrengen, en die ook leidt tot handhaving der orde en rust in — en bevordering van het welzijn van de maatschappij.«

Wij treden niet in een uitlegkundigen strijd over de woorden, die aanstoot hebben gegeven; veel minder in eene ontwikkeling van het misbruik, dat van die woorden gemaakt is, om ketterjagt te regtvaardigen of elk middel, hoe onheilig ook, onaangewend te laten tot uitbreiding der Kerk. Maar wij zien noch in de woorden, noch in het verband, waarin zij voorkomen, eenigen grond, om daarop het stelsel van eene armenzorg te bouwen. Integendeel, herinneren wij ons een woord, dat uit dienzelfden mond kwam: »Gij zoekt mij, omdat gij van de brooden gegeten hebt en verzadigd zijt.«

Wij achten het ook »staatkundige wijsheid, de menschen te nemen zoo als zij zijn.« Maar dan zien we niet enkel op hen, die ondersteuning *behoeven*, vooral op die ze uitreiken. »Dwingt ze om in te gaan of in te komen«; dat is dus een middel, om de behoeftigen naar de Kerk te drijven; o neen, niet door den sterken arm, door een anderen prikkel, *door den honger*. Het wordt eene manie, om de bekeering van de menschen, op hoog bevel, op een officiëlen weg, langs wettige vormen te bewerken. Maar nog meer: »dwing ze om te gaan niet naar *de Kerk*, maar bij *dien leeraar*,« en ziedaar ook de gewetensvrijheid in gevaar. Wij nemen de kerkelijke armenverzorgers zooals zij zijn. Wij hebben overvloedige voorbeelden van misbruiken *in dit opzigt* bij vele kerkelijke armbesturen diep geworteld, vooral bij de regtzinnigen of orthodoxe partij. Huichelarij is maar al te zeer aan de orde van den dag en die het beste en het vroomste praten kan, is ook de meest beweldadigde.

De heer GROEN VAN PRINSTERER heeft den heer DE KEMPENAER niet beantwoord.

Te regt, naar wij meenen. Het terrein was voor de anti-revolutie te gevaarlijk.

Buitenland.

ENGELAND.

De kanselier der schatkist heeft bekend gemaakt, dat de interest op alle in omloop zijnde schatkistbiljetten met den 17 Junij aanstaande, met een vierde penny verhoogd en op 2½ per cent per dag gebragt zal worden, hetgeen gelijk staat met eene rente van 3 L. st. 8 sc. 5 d. van elke 100 L. st. in het jaar. Velen hadden eene meer belangrijke verhooging verwacht en meenden, dat bij den tegenwoordigen prijs van het geld en bij den hoogen interest, waartegen spoorweg-maatschappijen en andere inrigtingen geld voor korte termijnen opnemen, de vlottende schuld niet zou kunnen in omloop blijven tegen eene rente van minder dan 3½ per cent. Doch aanvankelijk is het gevolg der verhooging geweest, dat de schatkistbiljetten van de Londensche beurs in prijs rezen en weder boven pari verhandeld werden.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* vestigt de aandacht van het publiek op de aanstaande beraadslaging van het wetgevend ligchaam over de staatsbegrooting voor 1855, en deelt het daarover door de commissie van rapporteurs uitgebragte verslag mede. Volgens dit verslag zullen de geraamde staatsinkomsten over 1855 de uitgaven (de kosten des oorlogs niet medegerekend) met omstreeks vier millioen fr. te boven gaan.

Verder vindt men in het officieel blad het verslag der commissie van rapporteurs, over het ontwerp van wet, betreffende het openbaar onderwijs, hetwelk mede nog voor de spoedig aanstaande sluiting der wetgevende zitting in openbare beraadslaging zal komen. In dit verslag wordt betoogt, dat de voorgedragen veranderingen in de inrigting en het beheer van het staatsonderwijs, de vrijheid van onderwijs, zooals die in Frankrijk, door de wet van 1850 geheel verwezenlijkt is, geheel onverkort laten, en alleen de strekking hebben om aan de bemoeijingen des staats, voor de beschaving en opvoeding der natie, door eene eenparige en doeltreffende leiding nieuwe kracht bij te zetten, opdat de staatsscholen niet alleen bestand zouden zijn tegen de mededinging der bijzondere scholen, maar voor deze steeds een voorbeeld tot navolging en een prikkel tot krachtsinspanning zouden blijven.

Het wetgevend Ligchaam heeft den 27sten dezer met 200 tegen 39 stemmen dat ontwerp van wet aangenomen. Men ziet, dat de zware tegenkanting tegen die wet bij stemming zeer is verminderd. Intusschen was de beraadslaging levendiger dan de tot hiertoe in die vergadering gehoudene. De commissaris der Regering, de heer Baroche, heeft uit haren naam verklaard, dat de wet ten doel had het hooge onderwijs te regelen doch waarborgen te laten voor de vrijheid. Het toezigt, dat aan den prefect wordt gegeven, kon geene vrees inboezemen, vooral niet wanneer men zich de gebeurtenissen van 1848 in het geheugen terugriep, toen de vertegenwoordigers van het lager onderwijs de maatschappij in gevaar bragten.

De heer Dupont beantwoordde den Commissaris der Regering. Er bestond geen dadelijk gevaar, zeide hij, want men kent de gevoelens, van den Vorst, die ons regeert, maar het Bewind kan toch eene verandering ondergaan, en in dat geval zou de wet een vreeselijk wapen in handen van eene slechte Regering kunnen zijn.

De heer Granier de Cassagnac zag geen gevaar in deze wet, maar had gewenscht dat de Regering nog een stap verder was gegaan, en de beginselen der wet van 1850 had ingetrokken.

Een telegrafisch berigt uit Parijs van 28 Mei meldt, dat de *Moniteur* een rapport bevat van den Minister van financiën Bineau aan den Keizer, waarin wordt te kennen gegeven, dat de leening van 250 millioen de beste uitkomsten oplevert; ofschoon de zesde storting eerst opvraagbaar was, is reeds meer dan de helft van de 250 millioen gestort.

BELGIE.

Met veel plegtigheid is te Laeken de eerste steen gelegd van eene kerk ter vereering der nagedachtenis van onze algemeen beminde Koningin. De Koning en de leden van het koninklijk gezin woonden de plegtigheid bij.

ZWITSERLAND.

Bij gelegenheid der verkiezingen voor den Grooten Raad in het kanton Bern is er hevige strijd gevoerd, waarvan de uitslag was dat geen der beide groote partijen, die het kanton verdeelen eene bepaalde meerderheid moet hebben verkregen. In drie kieskollegien zijn de verkiezingen wegens onregelmatigheid vernietigd. Hetzij bij toeval, hetzij uit anderen hoofde, werden die kiescollegien voorgezeten door bijzondere commissarissen, die door het Hooge Bewind van het kanton waren afgevaardigd, dat, zooals bekend is, uit behoudsgezinden bestaat. De dagbladen beschuldigen die commissarissen van partijdigheid en beweren dat de verkiezingen regelmatig waren geschiedt; zij bedreigen met een beroep op het eedgenootschappelijk bewind, dat echter met de kantonnale regering van Bern op goeden voet staat. Intusschen zijn er verschijnselen van toenadering tusschen de gematigden van beide partijen, hetgeen leiden kan tot de zamenstelling van een gemengd kantonnaal bewind. De invloed van het eedgenootschappelijk bestuur, dat mede te Bern gevestigd is, schijnt aan die toenadering niet vreemd te zijn.

TURKIJE.

De laatste telegrafische berigten komen hierop neder:

Er is te Weenen een berigt uit Bucharest ontvangen van den 22sten dezer, te middernacht, bevattende tijdingen uit Kalarasch, welke melden dat de voorwerken van Silistria door de Russen zijn ingenomen. De kommandant der vesting had een parlementair aan den veldmaarschalk Paskewitsch gezonden.

Eene bende van 2000 Montenegrijnen is in Herzegowina gevallen, heeft daar 60 personen gedood en 1000 stuks hoornvee weggevoerd. De Turken hebben eene versterking van 5000 man naar dat punt gezonden.

De Fransche vice-admiraal Baudin is tot admiraal bevorderd.

De *Patrie* meldt, dat een Persisch gezant te Konstantinopel is aangekomen, om de voorwaarde te regelen van de werkdadige medewerking van Perzie in den oorlog tegen Rusland.

Den 26sten des avonds verklaarde lord Clarendon in het Britsch Hoogerhuis, dat, blijkens de jongste berigten, Pruissen in den tegenwoordigen oorlog onzijdig zal blijven. In het Lagerhuis deelde sir James Graham mede, dat de havens in de Oost- en Zwarte zee streng geblokkeerd worden.

Ten gevolge van de jongste, te Kopenhagen aangekomen geloofwaardige berigten, zou de admiraal Napier jl. Zondag slagvaardig voor Gustafswern liggen.

Den volgenden dag hoorde men eene zware kanonnade in deze rigting.

Voorts deelt de *Moniteur* mede, dat door de mogendheden een nieuw protocol onderteekend is, waarbij het Engelsch-Fransche en het Oostenrijksch-Pruissisch tractaat met het protocol van 9 April in overeenstemming gebragt wordt.

Volgens hetzelfde officieel blad zal de divisie van den generaal Tureij, ondersteund door een regement Engelsche mariniers, den Piraeus bezetten. De mogendheden verklaren, dat zij niet voornemens zijn Grikenland den oorlog aan te doen, maar dat het doel der bezetting alleen is om de regering aan een verderfelijken invloed te onttrekken. Dit is dus het eenige redmiddel dat aan de Grieksche regering nog overblijft.

De generaal Baraguay d'Hilliers is den 28sten dezer met het stoomschip *l'Euphrate* te Marseille aangekomen.

Berigten uit Konstantinopel tot 20 Mei loopende, melden, dat de Maarschalk de St. Arnaud, lord Raglan en Capudan-Pacha naar Varna zijn vertrokken, om met Omer-Pacha en de admiralen der vloot, de noodige plannen vast te stellen. Gurjon houdt zich bezig met de reorganisatie van het leger in Anatolie. Erzerum wordt door de Russen bedreigd; zij hebben 30,000 Armeniers met geweld bij hunne troepen ingelijfd. De Sultan heeft, deels op de klagten van den Engelschen gezant, eene reorganisatie van het leger beloofd, waarbij hoofdzakelijk de afdanking van ongeregelde troepen beoogd wordt. Op een feestmaal, dat door den Sultan, den Hertog van Cambridge, den maarschalk de St. Arnaud, den Oostenrijksche gezant en andere gezanten werd bijgewoond, is herhaaldelijk de hoop geuit op de toetreding van Oostenrijk tot het verbond der Westersche mogendheden.

Volgens berigten uit Griekenland, heeft koning Otto zich onderworpen, en een Ministerie Mauro Cordato toegezegd, wanneer de bezetting van zijn land door de vereenigde troepen niet plaats vindt; in het tegenovergestelde geval, zal hij zijne troepen in het binnenland vereenigen, ten einde de bezetting tegen te gaan.

De te Marseille ontvangen bladen uit Malta melden, dat Griekenland door eene Engelsche divisie bezet zal worden.

Het meermalen besproken tractaat tusschen Rusland en Khiwa is gesloten. Rusland heeft daarbij de belofte afgelegd van zich zoo lang de wereld bestaan zal niet in de binnenlandsche aangelegenheden van Khiwa te mengen. De intogt der Russen is er nu op handen; zij zullen kazernen in het district Hourgani bouwen.

Het gerucht is in omloop, dat Kaffa gebombardeerd is.

Volgens telegrafische berigten uit Hamburg van 27 dezer, heeft de Fransche vloot bevel ontvangen, om Kiel te verlaten en de Oostzee binnen te loopen.

— Bijzondere berigten uit Konstantinopel van 15 dezer bevestigen verschillende tijdingen, die vroeger met den telegraaf zijn overgebragt, o. a. de ontruiming van het Aziatische grondgebied aan de Zwarte zee door de Russen, het bezetten daarvan door de Circassiërs, de tegenwoordigheid der vereenigde vloot voor Sebastopol den 11 dezer enz. Men voegt er bij, dat het smaldeel, dat onder de bevelen van de s. b. n. Lyons was afgezonden, om de inrigtingen der Russen aan de kusten van Circassie te vernielen, in die wateren niets meer te verrigten hebbende, daar de Russen zich vrijwillig, na zelve hunne vestingwerken te hebben verwoest, hadden teruggetrokken, naar de vereenigde vloot was teruggekeerd. Men merkt intusschen op, dat de vice-admiraal Hamelin in zijn rapport aan den Minister gezegd heeft, dat het bedoelde smaldeel niet alleen moest vernielen de inrigtingen der Russen op het Circassische grondgebied, maar ook die aan de Krim, die nog altijd door de Russen worden bezet. Men verwachtte te Konstantinopel in de eerste dagen van Junij de derde afdeeling van het hulpleger, dat zich nog te Gallipoli bevond. Die afdeeling staat onder bevel van Prins Napoleon. Al de eer, die door den Sultan aan dien Prins bij zijne aankomst in de Turksche hoofdstad is bewezen, is ook aan den Hertog van Cambridge toegekend, en wel met de mogelijke gelijkheid, ten einde alle gevoeligheid tusschen de beide thans vereenigde volken te vermijden. De terugroeping van den generaal Baraguay d'Hilliers heeft te Konstantinopel geene verwondering gebaard. Sinds eenigen tijd was men daarop voorbereid maar men vermeende dat zij volstrekt in geen verband stond tot de zaak der uitdrijving van de Katholieke Grieken. In den boezem van het Turksch kabinet ... voortdurend botsing en oneenigheid, die ... aanleiding gegeven, dat Reschid-Pacha op nieuw zijn ... slag heeft ingediend, dat echter door den Sultan ... aangenomen. Het zonderlingste van deze regtstreeksche berigten uit Konstantinopel is, de tijding van de ... verzekeringen, die ontvangen zijn wegens de goede verstandhouding tusschen Perzie en Turkije. Het Parijsche dagblad *la Patrie* meldt dat een der groot-officieren van den Sjah van Perzie den 3den dezer te Ezzerrim, belast was met eene bijzondere zending naar Konstantinopel, en volgens ... in omloop zijnde geruchten, die zending had ten doel met de Turksche regering de voorwaarden te regelen ... eene werkdadige medewerking van het hof van Teheran tegen Rusland. Vergelijkt men nu daarbij de berigten ... drie dagen geleden door de Engelsche dagbladen ... deeld, volgens welke Perzie, de koning van Bochara, de Khan van Kiva integendeel een verbond met ... zouden hebben gesloten, dan kan men daaruit ... met welk eene groote voorzigtigheid men de berigten ... aannemen, die uit dat gedeelte van Azie worden ... gen. En de slotsom van een en ander is, dat ... opzigte van de wezenlijke houding van Perzie, ... durende onzekerheid verkeert.

VEREENIGDE STATEN.

De Hoogste Regtbank heeft in vereenigde ... het arrest bevestigd, dat in eersten aanleg was ... tegen de vermoedelijke moordenaars van den graaf ... Santa-Constantini is daarbij schuldig verklaard aan ... voering dier misdaad te hebben deelgenomen en ... van den aanslag daartoe te hebben gesmeed.

Binnenland.

Staten-Generaal

Tweede Kamer.

ZITTING VAN MAANDAG 29 MEI.

De Voorzitter deelt mede, dat door de afdeelingen ... noemd zijn tot rapporteurs over het voorstel van den heer Groen, de heeren van Heiden Reinestein, ... gens, Mackaij, van Goltstein en Meeussen.

De beraadslaging over het ontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns op het gemaal, ... voortgezet.

De heer VAN BOSSE zegt dat hij aanvankelijk voornemens was, om over de bezwaren, die hij tegen het ... had, welligt heen te stappen. De aanvang der rede van den Minister van Financien heeft hem echter tot een ander besluit gebragt. De Minister heeft gezegd, dat zij die bij gelegenheid der behandeling dezer wet te gelijk over den accijns op het gemaal spraken, buiten de orde der ... sie waren. Spr. deelt dat gevoelen niet. Hij zal echter niet veel over het accijnsstelsel spreken. Hij kan veel aan den Minister toegeven omtrent de overdrijving, die men ... bij de beoordeeling daarvan plaats heeft. Hij ... het gevoelen niet van hen, die al de ellende en armoede aan dat stelsel toeschrijven, en door de afschaffing daarvan een einde er van verwachten. Maar in ... opzigt is de accijns veroordeeling waardig, namelijk ... zoo ver daardoor de nijverheid aan banden wordt ... en de prijzen kunstmatig worden verhoogd. Hij ... dan ook, dat men met gematigdheid en vasten tred ... betering aanbrenge. Men moet weten wat men wil ... moet naar een bepaald stelsel te werk gaan. De ... heeft nu met openhartigheid verklaard, dat hij ... niet kon uitlaten, en dat hij het vraagstuk nog niet ... bestudeerd had. De Minister heeft zich in den loop ... redede evenwel niet geheel ten aanzien van het ... stelsel op een onzijdig standpunt geplaatst. De ... Min. was ook in een ander opzigt merkwaardig voor ... daaruit de denkwijze der regering blijkt; want ... sprak soms uit naam der Regering. Men herinnert ... toch het voorstel der negen leden. Toen hebben de ... stellers aangetoond, dat de staat van 's Rijks finantien ... vermindering van lasten toeliet en dat men uit dien ... het eerst met die op de levensbehoeften moest aan... De toenmalige Minister van Financien bestreed dat ge... en zeide, dat Rijks geldmiddelen zoodanige vermindering ... niet gedoogden. Wat is er nu gebeurd? Kort daarna ... regering van gevoelen veranderd. Zij heeft bij de in... en verdediging der conversiewet, met cijfers aangetoond, ... dat wat de voorstellers hadden ontwikkeld juist was ... ook de Regering vermeende, dat zoodra de staatkundige ... omstandigheden dit mogten veroorloven, er moest ... overgegaan tot eene vermindering der lasten op de ... levensbehoeften, waartoe de ontwerpen, volgens de ... verklaring der Regering, in Februarij jl. reeds ... lagen. Het komt hem nu onbegrijpelijk voor, dat de ... gering thans verklaart, dat zij de zaak nog moet ... deren, dat zij in haar geheel wil blijven en dat zij ... niet uitlaten kan. Herinnert men zich daarbij, dat de ... van Hall in 1847 als minister een voorstel heeft ... tot afschaffing van den accijns op de rogge, dan kon ... daaruit opmaken, dat hij in Februarij evenzeer de afschaf... fing van dien accijns zou hebben voorgesteld. Dat uitzigt ... Spr. bij de beoordeeling dezer wet bemoedigd en hem ... bezwaren doen heenstappen; maar nu wordt het aan... gige ontwerp eene blijvende wet.

De minister heeft gezegd, dat als men de nijverheid ... te gemoet komen, men het onderwerp moet aanho...

Nu is de vraag juist, wordt door dit ontwerp de nijverheid te gemoet gekomen, of is het tegendeel het geval? De minister heeft tegen de bezwaren der kamers van koophandel overgesteld de verklaring van de belanghebbenden en gezegd: zij hebben geen bezwaar tegen deze wet; zij moet dus wel goed zijn. Maar dat is de meening des sprekers niet. Op die wijze kan men de bezwaren van anderen niet wegcijferen. Er is naar zijn oordeel een hoofdbezwaar gelegen in art. 12 over de verhouding in welke elke 100 pond tarwe moet verantwoord worden in meel, zemelen en afval.

Ten eerste is het eene geheel andere verhouding dan bij de wet op het gemaal zelve. De Kamer van Koophandel van Zaandam, wijst op het ontzaggelijk verschil van onderscheidene graansoorten in verband met de gemiddelde verhouding van oplevering. Bij eene zoutziederij is het iets anders; want daar bestaat eene doorloopende rekening, en bij peiling, weegt het een tegen het ander op als er verschil is tusschen de qualiteit van eenige partijen. Maar hier loopt de bepaling der verhouding alleen over eene partij, en als die niet voldoet aan de verhouding, als er meer zemelen in zijn, doordien hij eene slechte partij gehad heeft, dan zal men met de beste trouw beboet worden. Hij ontwikkelt dat bezwaar nader, en toont aan, dat art. 13, niet zooals de minister zeide een correctief opleverde. Hij gaat wijders de bezwaren na, door de kamers van koophandel uiteengezet, ten opzigte der formaliteiten en belemmeringen, die hij in menig opzigt noodeloos acht. Hij vreest, dat deze wet het doel niet zal bereiken. Alles zal zich bepalen tot het weder in werking komen van den molen te Maastricht en meer niet. Hij gelooft, dat men eene andere wet zou kunnen vaststellen, die meer vrijheid aan de industrie toekent, zonder meerdere kosten of formaliteiten. Even als voor eene zoutziederij, zou hij voor deze industrie bijv. eene rekening van doorloopend crediet verlangen, welk stelsel bij ondervinding goed werkt. Hij wijst voorts aan, dat eene categorie molenaars stellig door dien maatregel zal worden getroffen, namelijk zij die voor de bakkers malen. Hij ziet in de wet een privilegie van den eenen molenaar boven den andere. Ten slotte zegt hij, dat al deze bezwaren aan de wet zelve zijn ontleend. Hij zou daarover heengestapt zijn, zoo de Regering het stelsel in Februarij door haar ontwikkeld, had behouden. Thans is men geheel in het onzekere over het belastingstelsel en de voorgenomene wijziging. Het voorgedragen ontwerp schijnt eene blijvende wet te zullen zijn; het komt aan de belangen der industrie niet te gemoet; het zal integendeel daaraan schade toebrengen. Enkelen zullen worden begunstigd, maar de mededinging voor vele anderen zal onmogelijk gemaakt worden. Als die bedenkingen niet worden opgelost, zal hij stemmen tegen de voordragt.

De heer DIRKS beantwoordt eene vraag, door den heer THORBECKE Zaturdag jl. tot hem gerigt en door den Spr. toen niet begrepen. Voorts tracht de Spr. eenige andere bedenkingen van bestrijders der voordragt te wederleggen, en zich te disculperen van onderscheidene beschuldigingen, zoo als Spr. het noemde, die tegen zijne eerste aanprijzing der wet waren in het midden gebragt.

De heer WESTERHOFF brengt mede eenige argumenten bij, ter wederlegging van de stellingen des ministers van Financien, en tracht in het breede te handhaven de eer der provincie Groningen, die, volgens Spr. naar aanleiding van het bekende adres der molenaars, door sommige leden der kamer was aangerand geworden. Spr. beantwoordt mede de redevoeringen van de heeren VAN LENNEP en SLEESWIJK VENING.

De heer SLEESWIJK VENING geeft eenige opmerkingen ten beste, naar aanleiding van de reden der heeren van Bosse en Westerhoff.

De heer ROCHUSSEN maakt twee aanmerkingen op de rede des Ministers. Primo de Min. had niet noodig gehad zich te excuseren, dat hij niet op de hoogte was. Secundo, dat de Minister te weinig notitie had genomen van de petitiën van de Kamers van Koophandel te Amsterdam en *Zaandam* (behoorende tot het kiesdistrict van den Spr.) Ten aanzien van het gewigt der bezwaren van de Kamer van Koophandel te *Zaandam* treedt Spr. nu in een wijdloopig betoog en verheft die Kamer hemelhoog; en terwijl Spr. Zaturdag de, tegen de wet geopperde bezwaren weinig of niet had geteld, en zelfs bestreden, meende hij nu, dat het oordeel der Kamer van Koophandel te Zaandam zeer behoorde te wegen. Hij beschouwt dus de wet als eene poging ten goede, maar die niet berekend is het doel te bereiken.

De heer VAN LENNEP refuteert ten derden male zijne bestrijders, en werpt voor zich de beschuldiging af, als of hij eenige blaam op de provincie Groningen zou hebben willen leggen.

De heer van GOLTSTEIN meent, dat de zaak van de afschaffing van den accijns niet bevorderd zal worden door de aanneming of de verwerping van deze voordragt. Hij beschouwt dus het ontwerp op zich zelf en komt tot de slotsom, dat de nadeelen grooter zijn dan de voordeelen, weshalve hij zijne stem niet zal geven aan de wet.

De heer THORBECKE zegt o. a. dat het hem zeer verrast had, van deze Regering te hooren verdacht maken de petitiën, ingekomen van belanghebbenden. Na het gebeurde met de armenwet, na het gebeurde in April had Spr. gemeend, dat deze Regering niet wel geroepen was, om de waarde van petitien in discrediet te brengen. Wat de petitien betreft van de Kamers van Koophandel, Spr. meent, dat zeer ten onregte daarop toegepast is het sedert April in de mode gekomen stelsel van verdachtmaking; Spr. is daarentegen van oordeel, dat de daarbij geopperde bedenkingen alle overweging verdienen.

De Minister had tegen al die adviesen aangevoerd de meening van één man, die eene nieuwe fabriek had en verklaard had de wet goed te achten; en Spr. vroeg nu, of het oordeel van dezen enkelen, bij uitstek belanghebbende kon en mogt opwegen tegen dat van verschillende Kamers van Koophandel, die verklaren, dat door de wet de geheele bestaande industrie der korenmolens benadeeld zal worden? Ook is Spr. het volstrekt niet eens, dat men door afstemming de nieuwe nijverheid niet zou willen. Dat is eene *petitio principii* van den Minister. Men wilde *elke* nieuwe nijverheid; maar de vraag is, of *deze* wet dat doel zal bereiken, of men juist *die* wet moest tot stand helpen brengen? De vraag was, of men juist een middel behoorde te baat nemen, die eene bestaande industrie tevens dooden zou?

Spr. meende, dat de vraag niet behoorlijk was onderzocht, of het niet mogelijk ware, om, door eene algeheele omwerking van de wet op den accijns van het gemaal, niet alleen de nieuwe industrie mogelijk te maken, maar ook de bezwaren van de bestaande op te heffen. En op de beantwoording *dezer* vraag kwam het hier juist aan.

In antwoord op de rede van den heer GROEN, jl. Zaturdag gehouden, zegt Spr. o. a. dat door de *erkenning*, dat eene wet slecht werkt, reeds de halve weg afgelegd is tot *verbetering*. Het April-Ministerie heeft van het vorige de Finantiën overgenomen in een staat, die het veroorloven, om, ook zonder aequivalent, belastingen af te schaffen.

Wat de bewering betrof van den heer VAN LENNEP, die niet wist het verschil tusschen den pligt der Staten-Generaal. om de *uitvoerders* of de *uitvoering* van wetten te beschermen, Spr. meende dat de Staten-Generaal soms geroepen was om de *uitvoering* der wetten te beschermen tegen de *uitvoerders zelven*.

De heer VAN HOËVELL wijst er op, naar aanleiding van de veelvuldige aanvallen gerigt tegen de provincie Groningen, uithoofde van het bekende adres, dat de heer van Goltstein, die zich over dat adres zoo verwonderd heeft betoond, in 1847 zelf een niet minder hevig bestrijder is van den accijns op het gemaal. Toon en uitdrukking waren wel verschillend, maar de redevoering van den heer van Goltstein, in 1847 gehouden, en het adres der korenmolenaars, toonde geen verschil aan wat betrof de beoordeeling van de waarde der wet op den accijns van het gemaal. Spr. acht het nu gelukkig, dat juist, naarmate de heer van Goltstein zich sedert 1847 minder krachtig had doen hooren voor hetgeen hij toen zoo krachtig bestreed, al meer en meer en al luider en luider van uit de Natie zelve stemmen zich verhieven tegen de accijnswetten, opdat de overtuiging van hare verderfelijke werking al meer en meer ingang erlangen mogt.

De Heer MACKAY bestrijdt eenige bezwaren, voorkomende in de adressen van de Kamers van Koophandel.

De Heer VAN GOLTSTEIN meent, dat hetgeen de Heer van Hoëvell had aangemerkt, niet afdeed tot hetgeen hij had aangevoerd.

DE MINISTER VAN FINANTIEN had zich zeer bevreemd over de verklaring van den heer van Bosse om te stemmen tegen de wet, wegens hetgeen hij Minister Zaturdag jl. gezegd had. De Min. had wel gezegd, dat hij overhelde tot het gevoelen van hen, die meenen dat de klagten overdreven waren tegen de accijnsen; maar hij had niet bepaald verklaard, dat hij niets zou afschaffen. Ook de vorige Min. had niets bepaald toegezegd; alleen wanneer de rust van Europa zal zijn verzekerd, dan zou aan afschaffing welligt kunnen gedacht worden.

Wat de adressen betrof van de Kamers van Koophandel, de Min. eerbiedigt thans den inhoud daarvan; maar meent dat de stellers niet genoeg zijn doorgedrongen in den geest van de accijnswet. Overigens treedt de Minister in eene breedvoerige verdediging van de wetsvoordragt tegen de meeste bezwaren, die daartegen ingebragt waren.

Betrekkelijk de quaestie van Groningen en de adressen daaruit voortgekomen, meent de Minister dat hij hoegenaamd geen blaam had geworpen op die provincie, waarvan hij de industrie en ontwikkeling zeer op prijs stelde. De Min. had slechts cijfers aangevoerd: en dat was gedaan ter verdediging van het ontwerp. De Min kon zich ook niet aantrekken het verwijt, dat de Regering nu niet petitien moest wraken met het oog op de petitien van de April-beweging; want die zaak ging hem niet aan en hij was eerst vier weken minister! (naar het schijnt is dus die minister ook al geen politiek man en alleen eene *specialiteit*? Maar hoe is eene specialiteit in finantien zelfs denkbaar; die verklaart nog niet nagedacht te hebben over een accijns-stelsel en of het zal moeten verminderd of afgeschaft worden?) De Min. besloot met eene toespraak van aandrang tot aanneming der wet.

De heer VAN BOSSE ontkent gezegd te hebben, dat hij was voornemens geweest te stemmen vóór de wet; hij had alleen verklaard, dat hij welligt over zijne bezwaren zou zijn heengestapt. Wat de toezeggingen betreft der regering, Spr. herhaalt dat de Min. hulde verdient voor zijne openhartigheid, om alles in te trekken wat diezelfde regering vroeger had beloofd; maar zeker en stellig staat in stukken, door *deze* regering aan de kamer ingediend, de verklaring, dat de wetten *gereed* liggen tot vermindering van belastingen op de eerste levensbehoeften.

De algemeene discussiën worden alsnu gesloten, en de discussie over de artikelen wordt bepaald op morgen ten 11 ure.

's Gravenhage, 29 Mei.

Z. M. heeft benoemd tot notaris te Arnhem, F. W. L. van Eck, cand.-notaris.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. regter, in de arr.-regtbank te Appingadam, mr. H. Frima, advocaat.

Z. M. heeft aan Mr. G. van Eck, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als notaris te Arnhem.

Z. M. heeft benoemd tot controleur van de dir. belastingen en het kadaster in Noordholland, de heer J. van Harlingen, controleur te Haarlem.

Gisteren is de overlandmail met berigten uit Batavia, loopende tot 9 April, aangekomen. Het belangrijkste nieuws is het volgende:

Eene publicatie van den Gouverneur-Generaal van 28 Maart jl. bepaalt: *a.* dat Nederlandsche zeebrieven zullen worden afgegeven, ten behoeve ook van schepen en vaartuigen, welke *buiten* Nederland of Nederlandsch-Indie zijn gebouwd; *b.* dat bij aanvrage van eenen Nederlandsch-Indischen zeebrief, voor een buiten Nederland of Nederlandsch-Indie gebouwd schip of vaartuig, zal worden geheven eene belasting van *vier per cent* der waarde van het betrokken schip of vaartuig, onverminderd het verschuldigde zegelregt, voor zeebrieven in het algemeen bepaald; *c.* dat zoodanig schip of vaartuig moet gemeten zijn binnen Nederland-Indie en dat de waarde bepaald wordt door den koopschat, bij openbare veiling binnen Nederlandsch-Indie verkregen, dan wel ter bepaling wordt overgelaten aan drie deskundigen, waarvan *één* aangewezen wordt door de eigenaren van het vaartuig, de *tweede* door het Gouvernement en de *derde* door de reeds benoemde twee deskundigen of bij verschil door den president van de Europesche regtbank, onder wiens regtsgebied de waardering plaats vindt, en zulks voor rekening van den eigenaar of de gezamenlijke reeders.

— Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 3 April is bepaald, dat padie en rijst in geheel Nederlandsch-Indie, gedurende het jaar 1854, vrij van regten zal kunnen worden ingevoerd, onverschillig van welke plaats en onder welke vlag aangevoerd.

— Blijkens de aan verschillende plaatselijke autoriteiten ontvangene rapporten, beloofde het padiegewas in bijna alle residentien eenen meer gunstigen oogst dan vroeger verwacht was, ofschoon het welslagen van de aanplanting nog van het weder afhankelijk bleef.

— Gedurende de maand Februarij 1854 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen ƒ555,740,25½; de opbrengt van de twee eerste maanden van dit jaar bedraagt ƒ1,199,854,68, waaronder begrepen zijn ƒ304,312,94 als regten op Gouvernements producten en ƒ8,023,85, zoodat de zuivere opbrengst heeft bedragen ƒ887,517,89. In dat tijdvak is minder dan in de maanden Jan. en Feb. 1852 ontvangen ƒ13,844,99 en meer dan in 1853, ƒ227,441,83.

De Minister van Justitie, gelet hebbende op Z. M. besluit van 17 Januarij 1854, (*Staatsblad no.* 3) heeft vastgesteld, de navolgende: Instructie voor onbezoldigde opzieners der jagt en visscherij en particuliere veld- en boschwachters als rijks-veldwachters.

Art. 1. Zij welke als rijkspolitie-beambten, onder de benaming van rijks-veldwachters voor de veiligheid van personen en goederen en voor het behoud der goede orde waken staan als rijks-veldwachters onder het toezigt van den officier van justitie van het arrondissement. *Art.* 2. Zij zijn tevens in het bijzonder belast met het toezigt op, en de bescherming van veld- en boscheigendommen, het waken tegen, en het ter kennis brengen van alle dieverijen, van vee, van hout, van veld- en andere vruchten, werktuigen en materialen, van schending, van afsluitingen en andere beschadigingen. *Art.* 3. Zij zijn bevoegd gepleegde misdrijven op te sporen, en, bij betrapping op heeter daad, de schuldige aan te houden, en te geleiden voor de naastbijzijnde burgemeester of commissaris van politie, of voor den burgemeester der gemeente, waar de jagtopziener woonachtig is. Zij stellen den aangehoudene te diens verdere beschikking; zij kunnen door deze ambtenaren niet verpligt worden, om den aangehoudene verder te geleiden. *Art.* 4. Zij maken proces-verbaal op van alle misdrijven en overtredingen, en bezorgen hetzelve binnen 24 uren aan een der ambtenaren, in art. 3 genoemd, of aan een naastbijzijnde kantonregter. *Art.* 5. Wanneer buitengewone omstandigheden het noodig maken, kunnen deze beambten door de officieren van Justitie, de kantonregters en de hoofden en commissarissen van rijks- en gemeente-politie worden gerequireerd, om tijdelijk bijstand te verleenen. *Art.* 6. Ook deze rijks-veldwachters dragen steeds, en vertoonen des noodig, om van hunne hoedanigheid en bevoegdheid te doen blijken, den ambts-penning voor de ambtenaren van rijks-politie, vastgesteld bij Kon. besluit van den 7den Februarij 1854 (*Staatsblad no.* 10).

Met zekerheid kunnen wij melden, dat het Provinciaal Kerkbestuur van Zuid-Holland eerst op 13 Junij aanstaande bijeenkomt tot het in overweging nemen van het hooger beroep van het klassikaal bestuur van 's Gravenhage, in de zaak van Dr. J. C. Zaalberg.

In deze residentie zijn aangekomen en aan het *hôtel Paulez* afgestapt, sir Henry Geo Bernard, met familie en gevolg, komende uit Londen, Mrs. The A. Packer en familie, van Londen, en Mr. George Lee en familie.

Den 25 dezer overleed aan de gevolgen eener beroerte, die hem vier jaren geleden op den predikstoel overviel, de heer A. C. van Eldik Thieme, predikant der Hervormde Gemeente te Groningen; hij had den ouderdom van 51 jaren bereikt.

---

* Ds. W. Kraijenbelt te Overschie, heeft een beroep ontvangen naar zijne vroegere standplaats Aalst.

Volgens een berigt van Z. M. consul te Emden, heeft de Landdrostie Aurich, bij eene publicatie van 17 dezer, bevolen dat van dien dag af geen horenvee uit het Rheiderland over de Ems mag vervoerd worden, zonder van overheidswegen goedgekeurde gezondheidsattesten van toegelaten veeartsen. De overtreding van het verbod wordt met 50 Rsth gestraft. Blijkens mededeelingen van dienzelfden consul heeft de ongunstige weêrsgesteldheid in die streken een nadeeligen invloed op de veldgewassen uitbeoefend. Men verwacht evenwel, vooral wegens de sedert eenige dagen verbeterde luchtsgesteldheid, een goeden oogst van koolzaad, en de wurm, waarmede dat gewas vroeger bezet was, schijnt tot nu toe weinig nadeel te hebben veroorzaakt.

Eergisteren liep van de werf *de Witte Olijphant*, van de heeren Jrs. Muijers en Zonen, te Amsterdam, van stapel, het barkschip *Theodora Machtelda*, groot 250 lasten, voor rekening van de wed. B. W. van Starckenborg van Straten, bestemd voor de groote vaart en te voeren door kapt. D. Boelhouwer.

Den 27 dezer is van de werf *Rotterdamsch Welvaren*, van de heeren A. van Hoboken en Zonen, te water gelaten het fraaije viermast-schoenerschip *Argo*, groot 300 lasten, voor rekening van genoemde heeren, en gebouwd door den scheepsbouwmeester P. K. Kortlandt. Dit vaartuig, dat door kapt. D. Huijsers gevoerd zal worden, is het eerste viermastschip, dat onder Nederlandsche vlag zal varen. Daarna is de kiel gelegd van het schip *Jason*, groot 450 lasten, voor dezelfde rekening.

De jaarlijksche algemeene vergadering en tentoonstelling van landbouw-gereedschappen enz. der Zeeuwsche maatschappij van landbouw en veeteelt zal dit jaar te Hulst worden gehouden op den 19 en 20 Junij.

Rotterdam, 27 Mei. Zaturdag, den 10 Junij a. s., zal door de roei- en zeilvereeniging *de Maas* alhier, een huishoudelijk feest worden gehouden, bij welke gelegenheid op de rivier aan de gewezen landswerf een wedstrijd zal plaats hebben. Na afloop van den wedstrijd zal een optogt op de Maas met muzijk en zang in behoorlijk verlichte vaartuigen worden gehouden.

Schiedam, 27 Mei. Men verneemt, dat de heer A. Schieveen, die den 23 dezer tot lid van den raad is benoemd, die benoeming niet zal aanvaarden.

— Heden middag is van de werf *de Lelie* alhier, van den heer G. Lindeman, van stapel geloopen het barkschip *Vrede*, groot 250 lasten, bestemd voor de groote vaart, te voeren door kapt. J. L. Terbrugge en voor rekening eener rederij onder directie van de heeren IJzerman en van der Drift te Vlaardingen. (*S. C.*)

Leyden, 27 Mei. Hendrik Vastenburg, kanonier 1ste kl. bij het regement rijdende Artillerie, heeft den 25sten dezer uit het water van den Singel, tusschen de Witte- en Koepoorten, 4 knapen gered, oud 18, 12, 10 en 8 jaren. Deze daad is des te schooner, daar hij zich te water begaf, ofschoon hij niet zwemmen kon; het mogt hem gelukken, die jongeheden, waarvan drie uit één gezin, aan hunne betrekkingen behouden terug te brengen. (*L. C.*)

⁝ **Zutphen**, 27 Mei. Door de vrijzinnige kiezersvereeniging: *Redding door Bezuiniging*, alhier, is tot kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer gekozen de heer Mr. W. H. Dullert, te Arnhem. Deze keuze is met algemeene stemmen gedaan. Wij vernemen, dat de centrale districts-vereeniging: *de Grondwet*, dienzelfden heer tot kandidaat heeft geproclameerd.

Door de vereenigingen: *Het Vaderland* en *Nederland en Oranje* is herkozen de heer Mr. I. I. L. v. d. Brugghen.

— Door den Gemeenteraad is in deszelfs vergadering van gisteren besloten de broodzetting tegen 1°. Junij af te schaffen. Een voorstel, om eene contrôle over het verkocht wordende brood te blijven houden, werd verworpen.

— Heden middag heeft het hier gedurende eene hevige donderbui, sterk gehageld. Men vreest, dat de hagel veel schade aan de te veld staande rogge zal hebben toegebragt. Zulks zoude waarlijk zeer te betreuren zijn, daar de veldvruchten een zoo bijzonder schoone oogst doen verwachten.

Aalten, 27 Mie. Den 20 dezer had alhier het vergelijkend examen ter vervulling der openstaande onderwijzers-betrekking plaats.

Van de 21 candidaten werden er 9, bezitters van den 2den rang, tot het bedoelde examen toegelaten, omdat van de anderen, de vereischt wordende stukken niet in orde waren bevonden of niet waren overgelegd.

De toegelatene waren: uit Aalten 2, Breedevoord 1, Dinxperlo 1, Haaksbergen 1, Ruurlo 1, Twello 1 Zutphen 1, en Deventer 1.

Het examen werd afgenomen door den schoolopziener den heer *de Both*, in tegenwoordigheid van den heer Burgemeester dezer gemeente, de leden van den gemeenteraad en van vele anderen, die belang er in stelden, dat er een kundig en geschikt persoon als hoofdonderwijzer dezer school zou worden aangesteld.

Na afgelegd examen werd er eene voordragt van 3 der geëxamineerden gemaakt, bestaande uit de heeren: Stegeman te Ruurlo, D. B. Moll te Breedevoord en J. W. Heuvelman te Zutphen.

Hoewel gewoonlijk eene publieke zaak publiek moet behandeld worden, vond onze Burgemeester goed, in de raadsvergadering van heden de benoeming van den onderwijzer met geslotene deuren te behandelen. Naar men verneemt zal de heer Stegeman van Brummen geboortig, en thans te Ruurlo ondermeester voorgedragen worden.

—Gisteren vertrokken wederom een 20tal personen oud en jong, als landverhuizers naar Noord-Amerika. Onder hen bevonden zich een paar grijsaards van 70 — 80 jaren.

)'(**Valburg** (Betuwe) 26 Mei. Gisteren ontstond er in deze gemeente brand in eene boerenwoning, gedurende de afwezigheid der bewoners; huis en inboedel zijn eene prooi der vlammen geworden. De oorzaak is onbekend.

— Het kersengewas zal dit jaar in deze streken, zoo niet geheel mislukt dan toch bijzonder klein zijn. De late nachtvorsten hebben veel schade aan dit ooft toegebragt.

⌓ **Epe**, 28 Mei. Naar wij vernemen, zal het examen naar den hier opengevallen onderwijzerspost plaats hebben op Maandag den 19 Junij. *Twee-en-veertig* onderwijzers van den 2en rang, waaronder verscheidene hoofd-onderwijzers hebben zich als sollicitanten aangegeven. Wij meenen te weten, dat het bestuur, bij voorkeur, een hoofd-onderwijzer zal benoemen, omdat het gaarne deze gewigtige betrekking aan iemand wil opdragen, die getoond heeft daarvoor geheel geschikt te zijn.

De weekmarkt voor granen, boter enz. hier voor eenigen tijd opgerigt, wordt aanvankelijk druk bezocht. Blijft men voor een en ander goede prijzen besteden, dan is het niet te betwijfelen, of deze maatregel van het bestuur zal voor de gemeente een weldadigen invloed hebben.

⌓ **Voorst**, 28 Mei. Het winterkoren staat, in deze gemeente, en naar wij hooren, ook elders op de Veluwe, over het algemeen, uitmuntend.

De aardappelen, die door het drooge voorjaar onder de gunstigste omstandigheden en in groote hoeveelheid uitgepoot zijn, komen goed voor den dag; zij hebben slechts op enkele plaatsen, waar zij wat al te vroeg gezet zijn, iets door de vorst geleden.

De bloesems der vruchtboomen zijn meestal bevroren, zoodat er weinig boomvruchten te wachten zijn.

▽ **Meppel**, 27 Mei. Gister avond werd door den raad dezer Gemeente besloten, om de vereischte magtiging van HH. Gedep. Staten van Drenthe aan te vragen, ten einde op herhaald verzoek van het Gemeentebestuur van Assen met hetzelve te mogen onderhandelen tot het in werking brengen van nog een tweede trek- of jaagschuiten veer tusschen gemelde plaatsen, en wel om des namiddags uit beide steden af te varen en des avonds aan te komen.

Dit is eene aanzienlijke aanwinst voor de drukke correspondentie, die er niet alleen voor Meppel maar voor geheel het westelijk en zuidwestelijk gedeelte van Drenthe met Assen bestaat, welke gedeelten zich dan ook zeker over dat besluit verheugen, te meer daar kleingeestig en slechts in het belang van twee personen, deze nuttige zaak, tot heden, door de meerderheid van den Raad dezer Gemeente is tegengehouden.

— Aan den eisch van het diaconie armbestuur der herv. Gemeente alhier, om de toegestane Gemeentelijke subsidie van *f* 6000 tot de door haar voorgestelde som van *f* 8000 voor dit jaar te verhoogen is toegestaan als willende zij buitendien de burgerlijke armen niet meer bedeelen. Hoezeer wij ook kunnen billijken het gevoelen van de meerderheid van den raad, om geene afscheiding tusschen de burgerlijke en kerkelijke armen te maken, kunnen wij minder goedkeuren, de wijze waarop deze zaak, van de kerkelijke zijde is doorgedreven.

— Door Z. M. den Koning is magtiging verleend, om met het Gemeentebestuur van Amsterdam te onderhandelen, tot het herzien van het reglement en tarief op het beurtveer tusschen deze Gemeente en Amsterdam, noodzakelijk geworden door de algeheele vernietiging van het vroeger te dezer stede bestaan hebbende zoogenaamd kleine veer, waardoor de vrachtprijzen over 't geheel genomen een vierde kunnen worden verminderd.

Middelburg, 26 Mei. Gisteren heeft de heer V. van Lissa, genees- heel- en verloskundige alhier, eene allerbelangrijkste operatie volbragt. Na den lijder door chloroforme in bewusteloozen toestand te hebben gebragt, heeft hij hem door middel der steensnijding van 3 steenen verlost. De patient zal zonder bijkomende omstandigheden behouden zijn.

Groningen, 27 Mei. Heden promoveerde tot doctor in de letteren en bespiegelende wijsbegeerte, de heer R. K. Homan van Koldeweên, na verdediging eener *Dissertatio de homine deorum potestati subjecto, qualis in Iliade et Odyssea describitur.*

— Heden werd van de Noorderwerf alhier te water gelaten, het kopervast schoonerbrikschip *Groot Zeewijk*, groot 160 ton, te voeren door kapt. Homan van Garnwest.

Hulst, 26 Mei. De commissie voor de plaatselijke belastingen dezer gemeente heeft aan de plaatselijke besturen van alle gemeenten in dit district een voorstel aangeboden tot de algemeene heffing eener belasting op het gedistilleerd. (*M. C.*)

∻ **'s Bosch**, 26 Mei. Meermalen is in de openbare bladen gewag gemaakt van een verbond dat door onderscheidene gemeenten in de nabijheid dezer stad gemaakt is, om de restitutie van verpleegkosten aan hunne armlastige alhier verstrekt te weigeren, op grond dat het groot zieken gasthuis dezer stad ook voor de verpleegden dier gemeenten zou bestemd zijn; en welke bewering de gemeente Dinther, die tot restitutie in regten door het collegie van regenten over de Godshuizen en de algemeene armen aangesproken was, zou doen gelden. Die zaak is heden voor de Regtbank behandeld, maar tot groote teleurstelling van het 's Hertogenbossche publiek; want het punt, waarvoor het verbond gesloten is, is door den advokaat der gemeente Dinther geheeel onaangeroerd gelaten. Hij heeft zich bepaal[d] zeven *exceptive* middelen, zonder den grond der [zaak] aan te voeren, en wij deelen die hoofdzakelijk mede als waarschuwend woord aan *alle* ter goeder trouw handel[ende] armbesturen in Nederland. Het was buiten twijfel, dat armbestuur alhier van *alle* verplegingen tijdig kennis geven had aan de gemeente Dinther, die geene opschrijv[ing] deed, maar integendeel voor eenige personen verhoog[ing] van bedeeling had verzocht en nu voerde de gemeente te de verdediging aan: 1°. dat de dagvaarding nietig w[as] omdat het collegie van regenten als bestuur *over de Go[ds]huizen* en *de algemeene armen* opgetreden was en al twee verschillende betrekkingen, zeer van elkander scheiden, had vereenigd en de dagvaarding alzoo de eischte duidelijkheid miste; 2°. gebrek aan magtiging 3°. armbesturen geene zelfstandige ligchamen zijnde, niet kun[nen] procederen, maar alleen het gemeentebestuur waarvan onderdeelen zijn; 4°. dat, kon een armbestuur procede[ren] de vordering niet tegen de gemeente van Dinther, m[aar] ook tegen het armbestuur aldaar had moeten gerigt z[ijn]; 5°. dat de armlastigheid niet was bewezen evenmin; 6°. de billijkheid en noodzakelijkheid van den verleen[den] onderstand en eindelijk; 7°. dat het gasthuis was *Godshuis*, de bedeeling eene daad van christelijke lie[fde] en dat *Godshuizen geen regt op restitutie hebben.* zonderling die beweringen ook zijn voorgekomen, is verlangend om hare verscheidenheid, de uitspraak des reg[ters] te kennen, die wij om het belang der zaak later zu[llen] mededeelen.

Eerste Huwelijks-afkondiging

Zondag, 28 Mei 1854.

Johannes de Zwaan, 31 j., Wedr. van Henriette Magd[...] Blum, met Geertruida Sara Theresia Buningh, 20 j. — Johannes Leenderd Melchers, 27 j., met Margaretha Cath[...] Sommer, 26 j. — Gerrit van Egmond, 29 j., met Geert[...] Wilhelmina Sommer, 23 j. — Theodoris Johannes Boe[...] 24 j., met Johanna Maria Strijp, 25 j. — Leendert Verm[...] 26 j., met Johanna Cornelia Hillegonda Rietbroek, 21 j. Hendricus Messing, 24 j., met Anna Schlahmilch, 24 Bernardus Nieuwenhuijsen, 29 j., met Aleida Korenbleck, j., wed. van Dirk Jan Schekermans. — Josephus Adr[...] Mussert, 22 j., met Jacoba Rozier, 35 j. — Hendrik [...]ciscus Arnoldus van Ravestijn, 22 j., met Alida Met[...] 30 j. — Kornelis Dijksen, 41 j., met Hendrika van Wiffe[...] 33 j.

223ste Nederlandsche Staats-Loterij

1e LIJST. 4e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 3408 *f* 25000; N°. 4500 *f* 1250; N°s. 1[...] 13824, 8056 *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 29 Mei 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	58¹¹⁄₁₆ ⅞ ⅝			
Dito Certificat. .	3	69⅝ ¾	*Hope* 1798/1816	5	97[...]
Dito Dito . .	4	86⅛ ⅝ ⅛	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1838	5	84[...]
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	81[...]
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	74[...]
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	4	73[...]
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2½	46⅝ ⅞ ¾	Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	58[...]
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18¾ 9 8¾	Obligatiën . . .	4	63[...]
Dito Buitenl. .	3	39⅛	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl.⁶/m.	3	34¹⁵⁄₁₆ 35⅛			
Bew. Sp. Com.		4½ ⅝ (35	Metalliek . . .	5	59[...]
Amort. Schuld.		4¼	Dito bet. Amst.	5	73[...]
Portugal.			Dito letter B. .	5	73[...]
Londen nieuwe.	5	34⅜ ⅝ ½	Dito 1847 . . .	2½	30[...]
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2½	30[...]

Braz., bij Roths. p. s. 500 5 pct. 95¾; Philad[...] actien $3\frac{5}{16}$, ⅜; Mexic., te Londen, 3 pct. 22⅝, 3[...] Onb. 22⅝, 3, 2⅝; Gren., te Londen p. s. 100 2[...] dito Uitg, 6½, ¾; Ecuador $2\frac{15}{16}$; Venez. Uitg. 1 p[ct.] Peru 4½ pct. 59¾, 60.

Over het geheel was de markt onder den invloed [...] verkooporders zoo in binnenl. als buitenlandsche effe[cten] vedrukt alleenlijk voor 4pct. Russen en Portug. was [...] graag, welke daardoor ook williger in prijs waren.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[hage].